

Olympiáda z jazyka českého

celostátní kolo

Oradea 10. – 14. dubna 2007

7. třída

-
- Všechny úkoly jsou povinné
 - Čas na vypracování 3 hodiny
 - Dotace 10 bodů
 - Maximální počet 100 bodů
 - Správná řešení přepiš na daný formulář!
-

I. část – gramatika – 65 bodů

1. Vyber správné párové soulásky a doplň je do slov. Věty správně přepiš.

p-b, d-t, d'-t', v-f, s-z, š-ž, h-ch

- (p-b) Čá__ sežral ža__ku.
- (d-t) Velký su__ převrátil plo__.
- (d'-t') Ukli__ naši lo__ku.
- (v-f) V ZOO byl krásný pá___. Hně__ není zdravý.
- (s-z) Zku__ ten dobrý koláč. Na obloze je velký vů__.
- (š-ž) Vysu__ kalu__.
- (h-ch) Ten sto__ slámy je le__ký

7 bodů

2. Tvoř dvojice ze slov opačného významu (opozita, antonima). Celé dvojice přepiš.

veselé –	vysoko –
noc –	dobro –
hladový –	nenávist –
chlapeček –	dlouhý –
zima –	kupovat –
krásně –	mlčet –

6 bodů

3. a) Ve skupině slov najdi slova příbuzná a vypiš je do sloupce.

sportovec, úspory, sportovní, skokan, sport, hřiště

písmo, písemný, kamínek, písek, písař, stavba

b) Najdi kořeny těchto slov a napiš je.

c) Od podstatného jména SŮL vytvoř sloveso.

d) Kořen slova zachovej a pomocí předpony a přípony vytvoř nové slovo.

5 bodů

4. a) Od slovesa POČÍTAT vytvoř podstatná jména:

rodu mužského, ženského, středního.

b) Všechna podstatná jména dej do množného čísla.

c) Urči vzory těchto podstatných jmen.

d) Vymysli podstatné jméno, které se skloňuje podle vzoru PÁN.

e) Toto podstatné jméno dej do 2. pádu čísla množného.

f) Urči pád, číslo, rod a vzor u těchto podstatných jmen HOLUBI a HŘÍBATA.

8 bodů

5. a) Vypiš z vět na daný formulář celý slovesný tvar a urči osobu, číslo, čas a způsob.

(forma verbului)

(persoana) (numărul) (timpul) (mod).

Vzor: Jan kope na zahradě studnu.

kope 3. jednotné přítomný oznamovací

Běž domů! Včera jsem se ztratil. Moc rád bychom šli s vámi.

6 bodů

5. b) Převeď sloveso do patřičného tvaru a napiš na daný formulář.

Vzor: pracovat – osoba 3., číslo jednotné, čas minulý, způsob oznamovací

pracoval

sedět – osoba 3., číslo množné, čas minulý, způsob oznamovací

poslouchat – osoba 1., číslo množné, čas -, způsob rozkazovací

1 bod

6. **Přepiš věty na daný formulář a podtrhni podmět (—), přísudek (==) a přívlastky (.....).**
(atribut) (subject) (predicat)

Vzor: Krásná princezna mě pozvala na maškarní bál.

Z kamínu se ozývala tichá hudba.

Karkulka přinesla babičce malý košíček s bábovkou.

Nechali nás doma.

Na ulici na mě zaštěkal sousedův chlupatý pes.

6 bodů

7. **Přepište jen dvojice slov, která jsou synonyma**

jablko – hruška; buchta – chléb; chlapec – hoch; pěkně – krásně; sladký – kyselý; pracuje – dělá; otec – tatínek; večer – ráno; zlato – stříbro; rychle – pomalu; oheň – požár; žena – dáma;

3 body

8. **Urči slovní druh u podtržených slov**

Vzor: *mladý* – přídavné jméno
přítel – podstatné jméno

„Kšáááá!“ křičí rozzlobený Pepík na kohouta. Tři slepice polekaně hledí na něho a rozutečou se.
„Ať si nemyslí, že o ně nestojím!“

10 bodů

9. **i, í nebo y, ý po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách:**

Úkol: Přepiš celé cvičení a doplň správně i, í nebo y, ý.

Uvař__me si hrneček b__lé kávy. Je s__chravé odpoledne a maličko prš__ . Babiččiny narozen__ny přišli oslavit i její s__novci. Rádi zp__váme lidové písň__čky. Já sice dobře v__dím, ale jsem silně nedosl__chavý. Už jste si přeříd__li hodiny na letn__čas? Zkoušku budeme m__t od pět__do sedmi.

7 bodů

10. i,í nebo y,ý po obojetných souhláskách v koncovkách podstatných jmen:

V řece žijí ryb__ . Pod strom__ byl pěkný stín. Šli jsme s dědou na dřív__ . Ve větv__ ch bylo ptačí hnízdo. V dálece jsme spatřili dva lv__ . Našemu předsedov__ už je sedmdesát let. V neděl__ a v ponděl__ máme volno. Na neb__ pluly bílé mraky. Ve stodole se suší zlaté obil__ . V naší vs__ máme vodovod i kanalizaci. V pytl__ byla velká díra.

6 bodů

II. část – sloh – 25 bodů

Anička si sedla na skálu nad Dunajem a vytáhla svůj nový mobil SONY-ERICSON. Podívala se na obrazovku a zaradovala se: na ukazateli signálu svítily 3 čárky, což znamenalo, že může odeslat SMS-ku svému bratrovi! Začala vyťukávat první písmena: „MILY TONIKU! JSEM RADA, ZE”. Dál nedopsala. Z ničeho nic jí sklouzla ruka, mobil jí spadl dolů do Dunaje a se šplouchnutím se ponořil do hluboké vody. Chvilí se bezradně dívala na klidnou hladinu a jediné, na co si vzpomněla, byla pohádka o zlaté rybce, která princezně přinesla prsten ze dna velikého jezera. Jenže to byla jiná pohádka, a tak se dala do usedavého pláče. Když se však otočila, že půjde domů a ke všemu se přizná rodičům, z vody se najednou ozval tenký hlásek ...

Dokončete moderní pohádku.

Olympiáda z jazyka českého

celostátní kolo

Oradea 10. – 14. dubna 2007

8. třída

-
- Všechny úkoly jsou povinné
 - Čas na vypracování 3 hodiny
 - Dotace 10 bodů
 - Maximální počet 100 bodů
 - Správná řešení přepiš na daný formulář!
-

I. část – gramatika – 65 bodů

1. Vyber správné párové soulásky a doplň je do slov. Věty správně přepiš.

p-b, d-t, d'-t', v-f, s-z, š-ž, h-ch

- (p-b) Čá__ sežral ža__ku.
- (d-t) Velký su__ převrátil plo__.
- (d'-t') Ukli__ naši lo__ku.
- (v-f) V ZOO byl krásný pá___. Hně__ není zdravý.
- (s-z) Zku__ ten dobrý koláč. Na obloze je velký vů__.
- (š-ž) Vysu__ kalu__.
- (h-ch) Ten sto__ slámy je le__ký

7 bodů

2. Tvoř dvojice ze slov opačného významu (opozita, antonima). Celé dvojice přepiš.

vesele –	vysoko –
noc –	dobro –
hladový –	nenávist –
chlapec –	dlouhý –
zima –	kupovat –
krásně –	mlčet –

6 bodů

3. a) Ve skupině slov najdi slova příbuzná a vypiš je do sloupců.

Včelař, náčelník, včelín, účes, včera, včelařství, o včele, bez včely dort, pocukrovaný, cukrový, sladká, cukrovar, na cukru, s cukrem, med

b) Najdi kořeny těchto slov a napiš je.

c) Od podstatného jména STRAŠIDLO vytvoř sloveso.

d) Kořen slova zachovej a pomocí předpony a přípony vytvoř nové slovo.

5 bodů

4. a) Od slovesa LETĚT vytvoř podstatná jména:

rodu mužského, ženského, středního.

b) Všechna podstatná jména dej do množného čísla.

c) Urči vzory těchto podstatných jmen.

d) Vymysli podstatné jméno, které se skloňuje podle vzoru HRAD.

e) Toto podstatné jméno dej do 2. pádu čísla množného.

f) Urči pád, číslo, rod a vzor u těchto podstatných jmen KOSI a KOSY .

8 bodů

6. a) Vypiš z vět na daný formulář celý slovesný tvar a urči osobu, číslo, čas a způsob.

(forma verbului)

(persoana) (numărul) (timpul) (mod).

Vzor: Jan kope na zahradě studnu.

kope 3. jednotné přítomný oznamovací

V květnu pojedu na výlet do Itálie. Pište hezky, abych to po vás přečetl!

6 bodů

7. b) Převeď sloveso do patřičného tvaru a napiš na daný formulář.

Vzor: pracovat – osoba 3., číslo jednotné, čas minulý, způsob oznamovací

pracoval

hledat – osoba 3., číslo množné, čas budoucí, způsob oznamovací

dívat se – osoba 1., číslo množné, čas -, způsob rozkazovací

1 bod

8. Přepiš věty na daný formulář a podtrhni podmět (——), přísudek (====) a přívlastky (.....).
(atribut) (subject) (predicat)

Vzor: Krásná princezna mě pozvala na maškarní bál.

Před dávnými časy pokrývaly krajinu rozsáhlé lesy.

Byli jsme pozváni do Čech na exkurzi.

Plzeňské pivo se vyváží do celého světa.

Přijeli k nám přátelé z Maďarska.

6 bodů

7. Přepište jen dvojice slov, které jsou synonyma

krám – obchod; zpívá – pláče; milý – příjemný; ráno – večer; vlhký – suchý;
blýskavý – třpitivý; velký – malý; pilný – usilovný; bát se – radovat se; mírně – pokojně;
spát – vstávat; dát – odevzdat;

3 body

8. Urči slovní druh u podtržených slovech

Vzor: *mladý* – přídavné jméno
přítel – podstatné jméno

„Však my vám tu porážku pětkrát oplatíme na svém hřišti!“
Včela zabzučela: „Bzzz! Bzzz!“ a okamžitě zmizela v rozkvetlé louce.

10 bodů

11. i,í nebo y,ý po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách:

Úkol: Přepiš celé cvičení a doplň správně i,í nebo y,ý.

Pod t__chou hladinou plavou malé stříbrné ryb__ . Popelavé husy hlas__tě kejhalý a hledaly, čím b__ se nasýtily. Břehy rybníka obrůstal__ ohromné prastaré dub__ . V křov__ bylo sl__šet dupání ježka. Nad vodními květinam__ poletovali barevní mot__lí. Naši psi ucítil__ divokou kachnu a hned ji v__plašili. K večeru se začalo stm__vat a nad rybníkem se objevila b__lá mlha.

7 bodů

12. i,í nebo y,ý po obojetných souhláskách ve shodě přísudku s podmětem:

Úkol: Do následujících vět doplň **jeden chybějící podmět v množném čísle** (= subject).

Pozor: Musí zůstat zachována **shoda přísudku s podmětem!**

Na papír napiš číslo věty a doplněný podmět.

1. _____ se už vrátili z teplých krajin.
2. V lese se hlasitě ozývaly _____.
3. Někteřím ptákům se už narodila _____.
4. Každý den bylo tepleji a také _____ byly stále teplejší.
5. Do zelena se vybarvily všechny _____ v širokém okolí.
6. Všichni _____ se radovali z přicházejícího jara.

6 bodů

II. část – sloh – 25 bodů

Představ si, že jsi pilotem (pilotkou) letadla. Tvému stroji se rozbil motor a ta jsi musel (a) přistát v pustém, neobydleném kraji.

Napiš deník (1., 2. a 3. den), ve kterém podrobně popíšeš všechny 3 dny, než tě zachránili.